

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Hieronymi Dandini Cæsenatis E Societate Iesv De Corpore
Animato Lib. VII.**

Dandini, Girolamo

Parisiis, 1611

VIII. De carne.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-95641](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-95641)

DE CARNE.

CAPVT VIII.

Dixi tum de omnium communi, tum de singularum proprio partium reliquarum amictu. Iam de ijs dicendum est, quæ tum cuti generaliter, tum seorsim membranis continentur.

Harum quædam molliores sunt, aliæ sicciores, solidiores, & duriores. Molliores carnis ferè nomine comprehenduntur. Hæc enim humidior est & mollior, plurimumque in corpore abundat.

Eam Philosophus in 3. de historia lib. cap. 16. inter cutem & ossa contineri pronuntiauit: idque tum in animalibus ijs, in quibus carnem & ossa propriè nominamus, tum in ijs, in quibus analogum quidpiam reperitur. Quod non solum quoad situm & locum, quem habet in corpore, sed etiam quoad temperationem intelligi potest. Quippè inter cutem maximè temperatam ossaque frigida & sicca caro intercedit calida & humida; est conditione sua frigida esse deberet.

Verùm id de ea, quæ propriè magis appellatur caro, Philosophus affirmauit. Quam etiam hoc nomine in cap. 13. lib. 3. de partibus à visceribus distingui voluit; quod caro corpulentior sit & solidior, forisque posita; viscera intus contineantur. Hanc lacertosam & musculosam appellamus; quod ex ea musculi & lacerti omnes consistunt. Estque inter cutem & ossa sanguine vbique plurimo perfusa: immò ex sanguine circa musculorum villos coactescente & eos quasi infarciēte orta. Præter eam verò tria carnis adhuc adduntur genera, dum ampliori acceptione vocem sumimus. Vnum, quod à priore noluit Ioannes Fernelius lib. 1. Physiologiæ cap. 14. separare, purius est & sincerius: quod vt villis omnino non careat, paucissimos tamen habet; vt in gingiuis, circa narium ossa, in maioribus oculorum angulis, & in pudendi glande. Alterum glandosum planè, durius & densius, ex crassiori scilicet materia consistens: atque aut ad perfectiorem substantiæ cuiuspiam coctionem comparatur, vt mamillarum caro ad conficiendum lac: aut ad humores aliquos gignendos, spongizæ instar excipiendos, vt ea, quæ ad linguæ radicem vel propè laryngem posita glandes, os & partes ori propinquas momentis singulis humectant. Aut si solidiores sint & densiores glandes, velut firmamentum & basis aliarum partium existunt. Cuius generis ea sunt, quæ in venarum & arteriarum partitionibus quibusdam visuntur: & *κρηδεον* in cerebro, & in ventre *σπυρητις*, alijsque in partibus aliæ complures. Tertium *πυρεχυμια* nominatur, velut transfusio seu maus affusio: quod non ex puro & sincero sanguine, vt musculorum caro, sed ex affuso quasi spartòq. humore aut femine primùm compactum sit. Carnem confusam appellant nonnulli, quod certam nullam ac definitam temperationem habeat, sed illius in quo est, mèbri tem-

perationem sequatur. Viscerum omnium substantiam comprehendit, cordis, pulmonum, icoris, lienis, renam, cerebri, spinalisque medulla, adde & testium. Nam est tum renes tum testes glandium substantiam habere videantur: illi, dum vrinam excipiunt: hi, dum semen conficiunt: inter viscera tamen veriùs numerantur. Inter omnia verò ad carnis musculosa speciem maximè accedit cor. Sed cum nec musculus quispiam sit, nec plurium musculorum congeries, sed membrum seorsim & per se coherens, nec foris, sed intus positum, & verò etiam substantia cõster sicciore duriorèq. multò & densiore, quàm sit musculorum caro, inter *πυρεχυμια* potiùs numeramus. Præter hæc quartum carnis genus apud Galenum reperio in 10. lib. de medendi methodo cap. vlt. alijque in locis, quo intestinorum, ventriculi, stomachi, & veri substantia continetur, atque innominatum est.

Hæc igitur est totius carnis, quæ in corporibus nostris reperitur, partitio. Vnus porò multiplex est. Sed alius eius, quæ musculoza est & propriè caro dicitur, alius cæterarum. Harum proprius partim significatus est, partim explicabitur sigillatim, vbi dicitur de singulis. Iam musculoza carne vtitur natura, tum velut tangendi sensus instrumento, vt in 2. lib. de partibus cap. 8. Aristoteles confirmauit: tum vt musculorum villos infarciēs ita eos contineat, vt motu nequaquam periclitentur. Nisi enim ita esset, ne temporis quidem momentum seruari potuissent, quin contunderentur ac rumpentur, dum tenuissima quasi fila sine vilo firmamento aut propugnaculo in omne corpus distributa, prægrandia ossa mouerent. Tum vt inanitates repleat, ornatumque addat & perfectionem corpori vniuerso. Tum deniq. vt partes cæteras, maximè musculorum villos, à frigore, percussionibus, & iniurijs quibusuis externis tueatur; calorèq. & quod caloris pabulum est optimè foueat. Caro, inquit ex Platone Galenus in 1. de vsu partium cap. 17. propugnaculum est ac tegmen aduersus ætus, aduersum frigora & lapsus; instar rerum pilo lanauè cosmētatarum. Quippè quæ corporibus molliter lenitèrque cedat. Et lib. 12. cap. 3. cadenti animali aut procubanti substernaculum sit molle: cum autem cæditur, operimentum: cum vulneratur, propugnaculum: dum frigus vret, calefacit: dum ætus, præbet vmbra-culum: denique antè principes omnes partes iniurijs omnibus carnosum genus est oppositum.

Sed prætermittendum non est Philosophi graue iudicium; quo carni tantum tribuit, vt reliquas omnes partes ad eam vnam conseruandam institutas fuisse crediderit: ossa & nervos, vt sua duritie tuerentur, nimiumq. humorem siccitate temperarent: cutem & vngues, vt continerent, firmarent, ac defenderent: venas, vt irrigarent & nutrent: & omnino cæterarum pro sua virili vnamquamque. Quod si ita est, summa fuit opificis ars, & sapientia in toto hoc opere ita fabricando partèrque eius colligando, vt mutuis omnes auxilijs starent, selesque vicissim omni tempore iuarent, quò diuturnior esset & magis concors animalium vita.

Resum et fr-
strum substan-
tia.Cordis substan-
tia.

Carnis vsus.

Partes omnes
carnem.Carni na-
tura.Quatuor car-
ni genera.